

MILJØ - OG KLIMAUDVALGET

Mandag den 1. november 2010

Klokken: 17.00 – 19.00

Sted: Regionsgården, Kongens Vænge 2, Hillerød

Mødelokale: H 5

Møde nr. 7

Mødet slut kl. 18.55

Medlemmer:

Lars Gaardhøj

Lise Rask

Ellen Thrane

Abbas Razvi

Henrik Thorup

Per Roswall

Indholdsfortegnelse

	Side
1. Klimakommissionens rapport ”Grøn energi – Vejen mod et dansk energisystem uden fossile brændsler”	3
2. Analyse af partnerskaber og økonomi i klimaprojekter	4
3. Meddelelser	7
4. Eventuelt	9

SAG NR. 1

KLIMAKOMMISSIONENS RAPPORT "GRØN ENERGI – VEJEN MOD ET DANSK ENERGISYSTEM UDEN FOSSILE BRÆNDSLER"

SAGSFREMSTILLING

Regeringen nedsatte for 2½ år siden Klimakommissionen for at komme med forslag til, hvordan Danmark kan blive uafhængig af fossile brændsler. Formanden for udvalget er professor Kathrine Richardson, Københavns Universitet. Klimakommissionens rapport blev offentliggjort den 28. september 2010.

Klimakommissionen konkluderer, at det er muligt at gøre Danmark uafhængig af fossile brændsler i 2050. Prisen er overraskende lav og indsatsen vil betyde vækst for dansk erhvervsliv indenfor bl.a. vindmøller, fjernvarme, isolering og biobrændstoffer. Et fossilfrit Danmark kræver en markant omlægning af energisystemet. Væk fra kul, olie og gas, der i dag står for over 80 % af Danmarks energiforbrug og over til vedvarende energikilder i form af vindmøller og bioenergi. Samtidig er der brug for at reducere energiforbruget med op til 25 %.

Klimakommissionens rapport indeholder 40 anbefalinger, der samlet set kan realisere visionen om et fossilfrit samfund. Anbefalingerne handler om at kombinere nytænkning, ændrede investeringsstrategier, ny lovgivning samt økonomiske incitamenter.

Professor Kathrine Richardson, Københavns Universitet, vil holde et oplæg om rapportens konklusioner og anbefalinger. Rapporten uddeles på mødet.

KONKLUSION

Klimakommissionens rapport blev præsenteret af formanden for kommissionen professor Kathrine Richardson. Udvalget stillede en række spørgsmål til rapporten og takkede for et inspirerende oplæg. Præsentationen blev taget til efterretning.

SAG NR. 2

ANALYSE AF PARTNERSKABER OG ØKONOMI I KLIMAPROJEKTER

SAGSFREMSTILLING

Baggrund

I tilknytning til regionsrådets beslutning om udarbejdelse af en regional klimastrategi for hovedstadsregionen har administrationen igangsat en række analyser. Formålet med analyserne er at identificere de konkrete udfordringer på de prioriterede indsatsområder, udpege løsningsmuligheder samt levere konkrete værktøjer, der kan hjælpe kommunerne, regionen og andre aktører til at imødegå klimaudfordringerne og realisere strategien.

En særlig problemstilling i forhold til klimaindsatsen er, hvordan de konkrete initiativer kan finansieres og hvilke muligheder og modeller, der findes for at gennemføre konkrete projekter i partnerskaber mellem kommunen/regionen og private aktører. I mange tilfælde vil det netop være dette, som afgør, om et konkret klimainitiativ igangsættes eller ej.

En hurtig gennemgang af viden og erfaringer på området viser, at der findes en række muligheder, som allerede anvendes af kommuner og regioner i større eller mindre grad; men også at der findes muligheder som ikke udnyttes i tilstrækkelig grad. Enten er der ikke tilstrækkelig viden om mulighederne, eller fordi der er konkrete barrierer, som vanskeliggør ibrugtagning af mulighederne.

På den baggrund har administrationen bedt Ernst & Young gennemføre en analyse af partnerskaber og økonomi i klimaprojekter.

Formål

Formålet med analysen er at skabe overblik over muligheder og barrierer samt at synliggøre nogle af de erfaringer, der er gjort hidtil inden for klimaområdet med forskellige partnerskabs- og finansieringsmodeller. Analysen sætter i den forbindelse fokus på, hvordan forskellige aktører kan igangsætte klimainitiativer i spil i form af offentlig-privat samarbejde (OPS), offentlig-private partnerskaber (OPP) eller andre typer samarbejder.

Formelle partnerskaber mellem offentlige og private aktører om klimarelaterede projekter har en række kendetegn som adskiller samarbejdsformen fra den måde, man typisk forebygger klimaudfordringer i den offentlige sektor. Analysen belyser dette ved at gennemgå forskellige modeller for offentlig-privat samarbejder og/eller partnerskaber, herunder deres formål, struktur, økonomi, finansiering, etc.

Resultatet er en beskrivelse af, hvordan samarbejdet mellem offentlige virksomheder og mellem offentlige og private virksomheder kan organiseres og finansieres.

Finansieringskilder

Finansieringskilderne til offentlige-private klimaprojekter kan både være private eller komme gennem offentlige finansieringskilder som fx KommuneKredit, private projektfinansieringslån, lånebekendtgørelsens adgang til lån til energirenovering, den statslige OPS-pulje, samt en række støtteordninger og tilskudsmuligheder til energi- og miljøprojekter.

Ved indgåelse i et OPS vil finansiering - afhængig af partnerskabsform - oftest hvile på den private aktør der eksempelvis skal sikre (byggefinansiering) i hele anlægsfasen. Entreprenøren må således selv sikre sig en finansiering af byggeriet gennem en bank eller lignende. Den offentlige bestiller vil betale lidt ekstra for den private byggetidskredit i disse modeller end ved en traditionel organisering, hvor den offentlige bestiller i et vist omfang løbende finansierer byggeriet.

En helt anden mulighed er finansiering ved etablering af et ESCO-partnerskab. ESCO (Energy Service Companies) er en model, hvor en privat virksomhed eller et konsortium tilbyder totalløsninger for energirenoveringer i offentlige bygninger og store industrivirksomheder. ESCO-virksomheden gennemfører forbedringer, der reducerer energiforbruget så markant, at den kontante besparelse finansierer udgiften til hele renoveringen.

Udover privat finansiering er der en række supplerende finansieringsmuligheder, såsom regeringens OPS-pulje, der har til formål at give regionerne og kommunerne incitament til at udforske de nye former for offentligt privat samspil. Regeringen har siden 2003 afsat en særlig lånepulje på 100 mio. kr. p.a. til OPS-projekter med særlige effektiviseringsaspekter.

Den endelige rapport vil indeholde en oversigt over potentielle tilskuds- og støttemuligheder for Region Hovedstaden og de kommunale virksomheder til energi- og miljørigtige projekter.

Udfordringer og løsninger

Offentlige-private samarbejder og partnerskaber har stadig sit store gennembrud i Danmark til gode, hvilket også gælder for partnerskaber på miljøområdet. Der er en række årsager/udfordringer til den relativt langsomme udbredelse af OPS i Danmark.

Oplevede barrierer kan ofte overkommes gennem information, uddannelse og konkrete værktøjer, som aktørerne kan tage i brug. Reelle barrierer kan man derimod forsøge at mindske/fjerne fx gennem ændret lovgivning etc. Eksempler på oplevede barrierer kan eksempelvis være; lånebekendtgørelsen, egnethed, tidsho-

risont, udbudsregler, funktionskrav, transaktionsomkostninger, kompleks myndighedsopgave, kompetencer og kontrol, procesusikkerhed samt manglende incitament til innovation.

Konklusioner

Rapportens endelige konklusioner er endnu ikke færdigudformet, men vil blive formidlet i den endelige sammenfatningsrapport, som foreligger senest d. 1. november 2010. De foreløbige konklusioner fra Ernst & Young er som følger:

1. **Byg på eksisterende erfaringer:** I kommunalt og regionalt regi er der efter hånden et godt kendskab til specielt de traditionelle former for offentlig-private samarbejder. Erfaringerne er hovedsageligt gjort inden for anlæg, byggeri, drift og vedligeholdelse. Disse partnerskabserfaringer vil med fordel kunne overføres til specielt energi-projekter, der har til formål at understøtte den regionale og kommunale miljøindsats.
2. **Miljø-renovation:** Låneadgangene til optimering af den eksisterende bygningsmasse og teknisk udstyr er ofte problematisk. Det anbefales derfor, at det undersøges, hvorvidt lånebekendtgørelsens nuværende udformning kan ændres, således at den i højere grad fordrer investeringer i miljørenovering og energiforbedring hos regionen og i kommunerne.
3. **ESCO:** Hvad angår løsningsmuligheder er specielt ESCO-modellen en oplagt partnerskabs/løsningsmodel i klimaindsatsen hos Region Hovedstadens virksomheder, samt i energirenoveringen af den kommunale bygningsmasse.

Den endelige rapport vil indeholde en mere omfattende gennemgang af ovennævnte konklusioner.

Udkast til analyse af partnerskaber og økonomi i klimaprojekter fra Ernst & Young vil blive omdelt på mødet.

Klaus Ahm, partner i Ernst & Young, vil på mødet gennemgå analysens konklusioner og resultater.

KONKLUSION

Klaus Ahm, partner i Ernst&Young, præsenterede analysen. Udvalget stillede en række uddybende spørgsmål og tog herefter præsentationen til efterretning.

SAG NR. 3

MEDDELELSER

1.

Collstrup-grunden

Baggrund:

Collstrup-grunden ligger i et skovområde ca. 1 km syd for Esum Sø. Grunden blev i perioden 1936 – 1976 anvendt til træimprægnerings-virksomhed, og er herved blevet kraftigt forurennet med arsen og andre tungmetaller. Grunden ligger ikke i et område med særlige drikkevandsinteresser. Grunden er på listen over de store jordforureninger i Region Hovedstaden. De er defineret ved, at de samlede udgifter til undersøgelse, oprensning og overvågning forventes at overstige 10 mio. kr. Der er tale om en gammel forureningssag som med jævne mellemrum har været debatteret i medierne.

Selve grunden er indhegnet for at hindre, at mennesker kan komme i kontakt med forurennet jord på grunden. Der sker en udsivning af arsen-forurennet grundvand fra grunden til omkringliggende grøfter. Der kan muligvis også ske en meget begrænset påvirkning af sekundært grundvand i området.

Region Hovedstaden har i perioden 2008-2010 gennemført flg. aktiviteter i relation til Collstrup-grunden:

- *Undersøgelse af jorden på naturlegepladsen Eghjorten:*
Overfladejorden på naturlegepladsen Eghjorten, som er nabo til Collstrup-grunden, er undersøgt. Undersøgelsen viste, at jorden på naturlegepladsen *ikke* er påvirket af forurening fra Collstrup-grunden.
- *Målinger af arsen i grøfter og vandløb:*
Regionen har over en et-årig periode gennemført målinger af arsen-udvaskningen gennem de vandløb, som leder ud i Esum Sø. Målingerne viser, at arsen tilbageholdes i grøfterne tæt på grunden, og at der derfor ikke sker en transport af arsen fra grunden til søen gennem vandløbene.
- *Sammenskrivning og evaluering af ca. 30 års miljøundersøgelser på og omkring grunden:*
Regionen har fået gennemgået de tidligere udførte kortlægninger og risikovurderinger for Collstrup-grunden med det formål at få en opdateret vurdering af disse. Rapporten konkluderer, at de gennemførte undersøgelser er tilstrækkelige til at vurdere forureningsspredningen fra grunden. Dog anføres det, at un-

dersøgelserne af et sekundært grundvandsmagasin under grunden bør udvides for at afklare, om der er sket en spredning af arsen til søen gennem grundvandet, hvilket teoretisk set kan være tilfældet.

Regionens ansvar:

I henhold til jordforureningsloven skal regionens indsats rettes mod forureninger, som udgør en risiko for drikkevandsressourcen eller en risiko for menneskers sundhed på et areal med bolig, børneinstitutioner eller offentlig legeplads.

På basis af de gennemførte undersøgelser er det fortsat regionens vurdering, at Collstrup-grunden ikke udgør en risiko for drikkevandet eller for menneskers sundhed. Region Hovedstaden er derfor ikke forpligtet til en indsats i form af afværgeforanstaltninger eller lignende overfor forureningen.

Status:

Region Hovedstaden og Miljøstyrelsen afholdt i juni 2010 et møde med det formål at afklare behovet for supplerende undersøgelser. På denne baggrund påtog Miljøstyrelsen sig at gennemføre en miljøteknisk undersøgelse af, om der sker en spredning af arsen til Esrum Sø gennem det sekundære grundvandsmagasin. Undersøgelsen forventes rapporteret ved udgangen af 2010.

Udvalget drøftede meddelelsen om Collstrup-grunden. Det blev aftalt, at sagen forelægges udvalget igen, når der foreligger en rapport fra den igangværende undersøgelse. Det blev derudover aftalt, at der udarbejdes en pressemeddelelse, hvoraf det fremgår af Region Hovedstadens Miljø- og klimaudvalg følger sagen.

SAG NR. 4

EVENTUELT

Udvalget drøftede relevante studieture i forhold til Miljø- og klimaudvalgets interesseområder. Det blev aftalt, at administrationen sonderer mulighederne for en kort studietur til Holland.

MØDET SLUT:

NÆSTE MØDE: 29. november 2010